

Κοινή Ανακοίνωση της Γενικής Γραμματείας Ψηφιακής Διακυβέρνησης και Απλούστευσης Διαδικασιών, της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Τεχνολογίας, της Γενικής Γραμματείας Βιομηχανίας και της Γενικής Γραμματείας Εργασίας για την επικείμενη ανοικτή διαγωνιστική διαδικασία που θα αναδείξει τους ελληνικούς Κόμβους Ψηφιακής Καινοτομίας που θα επιλεγούν για να συμμετάσχουν στο Δίκτυο των Ευρωπαϊκών Κόμβων Καινοτομίας (European Digital Innovation Hubs).

Θέμα: Ενημέρωση για πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος για την επιλογή των «*Ευρωπαϊκών Κόμβων Ψηφιακής Καινοτομίας*» (European Digital Innovation Hubs - EDIHs) στο πλαίσιο του προγράμματος «*Ψηφιακή Ευρώπη 2021- 2027*» (Digital Europe Programme)

1. Το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027»- Στόχοι και μέσα υλοποίησης

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή με το νέο πολυετές χρηματοδοτικό πρόγραμμα «*Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027*» (**Digital Europe Programme 2021-2027**), το οποίο έχει εξαγγελθεί με συνολικό προτεινόμενο προϋπολογισμό 9,2 δισ. ευρώ, επιδιώκει την ενίσχυση των δυνατοτήτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης στους τομείς της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων (HPC), της τεχνητής νοημοσύνης (AI), της κυβερνοασφάλειας (cyber security), της ανάπτυξης προηγμένων ψηφιακών δεξιοτήτων (digital skills) και του ψηφιακού μετασχηματισμού της δημόσιας διοίκησης και της διαλειτουργικότητας.

Στο πλαίσιο του προγράμματος «*Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027*», η Ευρωπαϊκή Επιτροπή προτίθεται να υποστηρίξει την ανάπτυξη ενός δικτύου **Ευρωπαϊκών Κόμβων Ψηφιακής Καινοτομίας (European Digital Innovation Hubs - EDIHs)** που θα διαδραματίσουν κεντρικό ρόλο στην υλοποίησή του.

Σημειώνεται ότι οι ακριβείς όροι του προγράμματος «*Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027*», ο τρόπος εφαρμογής του και ο συνολικός προϋπολογισμός θα εξειδικευτούν με την οριστικοποίηση του σχετικού κανονιστικού πλαισίου από τα αρμόδια όργανα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Το παρόν έγγραφο βασίζεται στο σχέδιο κανονισμού για το πρόγραμμα «*Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027*», καθώς και σε κείμενο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάπτυξη του δικτύου των EDIHs.

2. Ευρωπαϊκοί Κόμβοι Ψηφιακής Καινοτομίας (EDIHs) - Φύση και λειτουργία

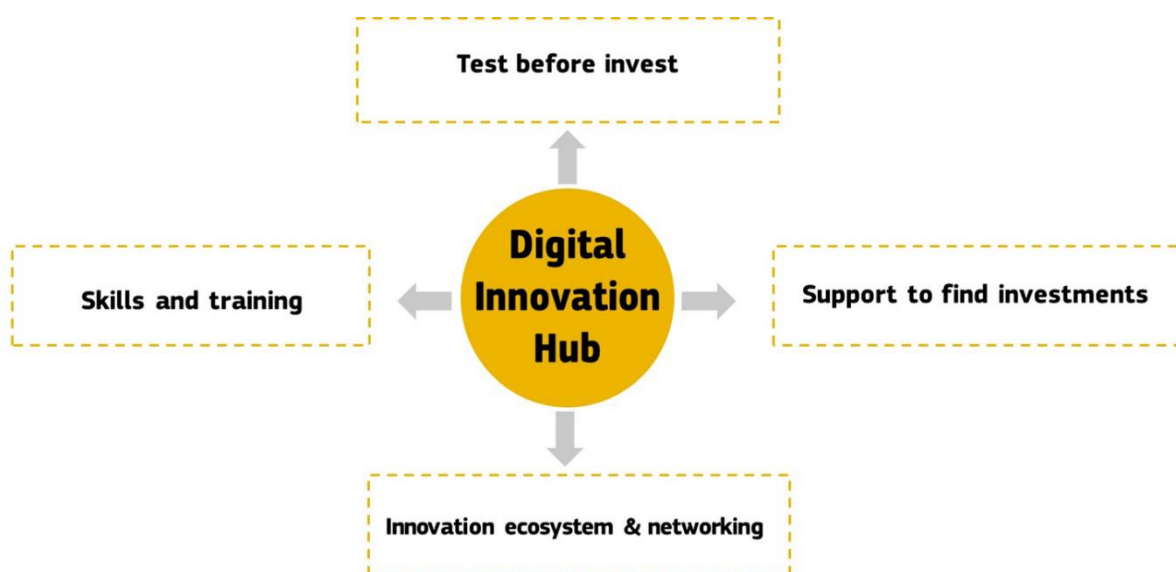
Ένας **Ευρωπαϊκός Κόμβος Ψηφιακής Καινοτομίας (EDIHs)** είναι ένας ενιαίος οργανισμός ή σύμπραξη οργανισμών με συμπληρωματικές εξειδικεύσεις, μη κερδοσκοπικού σκοπού, που θα υποστηρίξει τις επιχειρήσεις -ιδιαίτερα τις ΜΜΕ και τις εταιρείες μεσαίας κεφαλαιοποίησης- και / ή τον δημόσιο τομέα στον ψηφιακό τους μετασχηματισμό.

Στόχος των EDIHs είναι, μέσω της εξειδίκευσης και των μεταξύ τους συνεργιών, να αποτελέσουν τους κόμβους που θα στηρίξουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Ευρωπαϊκής Ένωσης και θα διαδώσουν τις τελευταίες εξελίξεις στους προαναφερόμενους τομείς (υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (HPC),

τεχνητή νοημοσύνη (AI), κυβερνοασφάλεια (cyber security)), τόσο στις επιχειρήσεις όσο και στη δημόσια διοίκηση. Οι κόμβοι αυτοί θα αποτελέσουν «καταστήματα μίας στάσης» και θα παρέχουν υπηρεσίες όπως (βλέπε σχ. 1):

- **Δοκιμή πριν από την επένδυση (Test before invest):** η ομάδα αυτή υπηρεσιών θα επιτρέπει στους υποστηριζόμενους οργανισμούς τη δοκιμή των υπηρεσιών και προϊόντων πριν από την επένδυση. Μεταξύ άλλων περιλαμβάνει ενέργειες ευαισθητοποίησης, αξιολόγησης ψηφιακής ωριμότητας, δραστηριότητες επίδειξης, σχέδια ψηφιακού μετασχηματισμού, προώθηση της ολοκλήρωσης, υιοθέτησης και προσαρμογής των διαφόρων τεχνολογιών, δοκιμές και πειραματισμούς με ψηφιακές τεχνολογίες (λογισμικό και υλικό), μεταφορά γνώσης και τεχνογνωσίας με ιδιαίτερη έμφαση στις βασικές τεχνολογίες που προωθούνται στο πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027», ήτοι της υπολογιστικής υψηλών επιδόσεων (HPC), της τεχνητής νοημοσύνης (AI) και της κυβερνοασφάλειας (cyber security).
- **Δεξιότητες και κατάρτιση (Skills and training):** το ανθρώπινο δυναμικό καταγράφεται στην ερευνητική βιβλιογραφία ως η σημαντικότερη μορφή άυλου κεφαλαίου. Ο ανθρώπινος παράγοντας αποτελεί τον σημαντικότερο πολλαπλασιαστή της παραγωγικότητας λόγω της μη ακόμη αντιγράψιμης από μηχανές ανθρώπινης δυνατότητας καινοτομίας και δημιουργίας. Προκειμένου, λοιπόν, να διασφαλιστεί το κατάλληλο επίπεδο ψηφιακών δεξιοτήτων στους υποστηριζόμενους οργανισμούς, ώστε να αξιοποιηθούν στο έπακρο οι καινοτόμες ψηφιακές τεχνολογίες, τα EDIHs θα πρέπει να παρέχουν υπηρεσίες, όπως φιλοξενία εκπαιδεύσεων ή παροχή εκπαίδευσης, boot-camps, πρακτική άσκηση, καθώς και την υποστήριξη της υλοποίησης βραχυπρόθεσμων προγραμμάτων εκπαίδευσης σε προηγμένες ψηφιακές δεξιότητες, τοποθέτηση σε θέσεις εργασίας.
- **Υποστήριξη στην εύρεση επενδύσεων (Support to find investments):** τα EDIHs θα υποστηρίζουν τις εταιρείες, τους οργανισμούς και τις δημόσιες διοικήσεις ώστε γίνουν πιο ανταγωνιστικές και να βελτιώσουν τα επιχειρηματικά τους μοντέλα μέσω της χρήσης νέων τεχνολογιών. Η κατηγορία αυτή των υπηρεσιών μπορεί να περιλαμβάνει την πρόσβαση σε χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και επενδυτές, την υποστήριξη στην χρήση του προγράμματος InvestEU και άλλων σχετικών χρηματοδοτικών μηχανισμών σε στενή συνεργασία με το InvestEU Advisory Hub και το δίκτυο Enterprise Europe Network (EEN).
- **Οικοσύστημα Καινοτομίας και δυνατότητες δικτύωσης (Innovation ecosystem and networking opportunities):** τα EDIHs καλούνται να διαδραματίσουν τον ρόλο του διαμεσολαβητή και να φέρουν σε επαφή την βιομηχανία, τις επιχειρήσεις και τους οργανισμούς, οι οποίοι χρειάζονται νέες τεχνολογικές λύσεις, με εταιρείες, ιδίως νεοσύστατες και MME, που έχουν λύσεις έτοιμες για την αγορά. Τα EDIH θα πρέπει να προωθούν συνέργειες σε τοπικό επίπεδο αλλά και να συνεργάζονται με άλλα EDIHs για να βρουν τους αντίστοιχους συνεργάτες αλλού στην Ευρώπη, όταν δεν μπορούν να

βρεθούν κατάλληλοι τοπικοί συνεργάτες. Αυτό απαιτεί τακτικό τεχνολογικό εντοπισμό του οικοσυστήματος καινοτομίας. Οι δομημένες σχέσεις με τις περιφερειακές αρχές, τις ενώσεις βιομηχανιών, τις ενώσεις ΜΜΕ, τους οργανισμούς ανάπτυξης επιχειρήσεων, τις θερμοκοιτίδες, τους επιταχυντές, το EEN, τα εμπορικά επιμελητήρια κ.λπ. θα βοηθήσουν σε μεγάλο βαθμό στη λειτουργία τους ως διαμεσολαβητές.

Σχήμα 1: Κύριες λειτουργίες των ευρωπαϊκών κόμβων ψηφιακής καινοτομίας

Σύμφωνα με τα οριζόμενα στο κείμενο εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, τα EDIHs προκειμένου να επωφεληθούν από την προβλεπόμενη χρηματοδότηση, μπορούν να δημιουργήσουν μία σύμπραξη νομικών οντοτήτων, η οποία θα πρέπει να αποτυπώνεται σ' ένα Σύμφωνο Συνεργασίας. Ωστόσο, δεν υπάρχει υποχρέωση δημιουργίας νέας ξεχωριστής νομικής οντότητας. Τα EDIHs είναι ελεύθερα να καθορίζουν την οργάνωση, τη σύνθεση και τη δομή διακυβέρνησής τους.

Τα EDIHs καλούνται να υποστηρίξουν τις ΜΜΕ και τον δημόσιο τομέα στην ενσωμάτωση των τεχνολογιών που προωθούνται στο πλαίσιο του προγράμματος Digital Europe (υπολογιστική υψηλών επιδόσεων (HPC), τεχνητή νοημοσύνη (AI) και κυβερνοασφάλεια (cyber security)) αλλά και άλλων καινοτόμων τεχνολογιών όπως οι Βασικές Τεχνολογίες Ενεργοποίησης (Key Enabling Technologies). Με βάση την δυναμική της τοπικής κοινωνίας (βιομηχανία, δημόσιος τομέας) και τις μελλοντικές ανάγκες της τοπικής βιομηχανίας και του δημόσιου τομέα, κάθε EDIHs, υποστηρίζοντας την ενσωμάτωση μίας ή περισσότερων των ως άνω τεχνολογιών, μπορεί να δραστηριοποιείται σε μια συγκεκριμένη θεματική περιοχή. Σε περίπτωση συγχρηματοδότησης από τα Διαρθρωτικά Ταμεία θα πρέπει η θεματική εξειδίκευση να συνάδει με την Στρατηγική Έξυπνης Εξειδίκευσης (Εθνική ή Περιφερειακή). Θα πρέπει, επίσης, να έχουν κατάλληλους δεσμούς με εταιρείες ή/και οργανισμούς του δημόσιου τομέα ανάλογα με την στόχευσή τους.

Στον πυρήνα των EDIHs αναμένεται ότι θα είναι ένας ερευνητικός και τεχνολογικός φορέας ή ένα ακαδημαϊκό ίδρυμα που παρέχει τεχνολογικές υπηρεσίες. Η σύμπραξη (κόμβος) θα πρέπει να περιλαμβάνει φορείς με εμπειρία σε ανάπτυξη επιχειρήσεων, καινοτομία στον δημόσιο τομέα και εκπαίδευση καθώς και άλλους φορείς, όπως καινοτομικές συστάδες επιχειρήσεων και ερευνητικών οργανισμών, εμπορικά επιμελητήρια, θερμοκοιτίδες επιχειρήσεων, ενώσεις βιομηχανιών, κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης, το Enterprise Europe Network (EEN), KIC (Knowledge & Innovation Community), EIT (European Institute of Innovation and Technology).

3. Χρηματοδότηση και διαδικασία επιλογής

Τα EDIHs προβλέπεται να συγχρηματοδοτηθούν (υπό τη μορφή επιχορήγησης για περίοδο 3 έως 7 ετών) από την Ευρωπαϊκή Ένωση, και από τα κράτη μέλη.

Σύμφωνα με όσα ορίζει το σχέδιο κανονισμού για το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη 2021-2027» (Digital Europe Programme 2021-2027), κάθε κράτος μέλος καλείται να ορίσει, μέσω ανοικτής και ανταγωνιστικής διαδικασίας, τα EDIHs που θα λάβουν μέρος στην πρόσκληση που θα δημοσιεύσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (κλειστή διαγωνιστική διαδικασία), προκειμένου να επιλεγούν τα EDIHs που θα συγκροτούν το αρχικό δίκτυο των EDIHs.

Η επιλογή σε επίπεδο κράτους μέλους μέσω της ανοικτής διαγωνιστικής διαδικασίας θα βασίζεται τόσο σε κριτήρια επιλεξιμότητας που ορίζει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, όσο και στις προτεραιότητες του εκάστοτε κράτους μέλους, ώστε να διασφαλίζεται θεματική και γεωγραφική κάλυψη.

Τα κράτη μέλη θα επιλέξουν τα EDIHs που θα κληθούν να συμμετάσχουν στην κλειστή διαδικασία που θα διενεργήσει η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, με βάση τα ακόλουθα κριτήρια:

- α) κατάλληλες ικανότητες (ανθρώπινο δυναμικό, υπηρεσίες, δομές) που σχετίζονται με τις υπηρεσίες που καλούνται να παρέχουν,
- β) κατάλληλη διαχειριστική ικανότητα, προσωπικό και υποδομή που θα τεκμηριώνουν τις υπηρεσίες που θα προσφέρονται από το καθένα EDIH,
- γ) νομική υπόσταση και κατάλληλη διοικητική οργάνωση που να διασφαλίζει ότι είναι σε θέση να ανταποκριθεί στους κανόνες διοικητικής, συμβατικής και δημοσιονομικής διαχείρισης που ορίζονται από το θεσμικό πλαίσιο της ΕΕ,
- δ) χρηματοοικονομικές εγγυήσεις, που εκδίδονται κατά προτίμηση από δημόσια αρχή, οι οποίες αντιστοιχούν στο επίπεδο των πόρων της Ένωσης που θα κληθεί να διαχειριστεί η συγκεκριμένη οντότητα.

Σύμφωνα με το ισχύον χρονοδιάγραμμα, η ανοικτή διαδικασία σε επίπεδο κρατών μελών, προβλέπεται να έχει ολοκληρωθεί μέχρι το τέλος του 3ου τριμήνου του 2020. Στόχος της Ευρωπαϊκής Ένωσης

αποτελεί η χρηματοδότηση των πρώτων EDIHs να ξεκινήσει το 1^ο τρίμηνο του 2021. Η πρόσκληση σε εθνικό επίπεδο, όπου θα παρέχεται λεπτομερής ενημέρωση σχετικά με τη διαδικασία επιλογής και τα κριτήρια, αναμένεται να ανακοινωθεί στα τέλη Ιουνίου 2020 με καταληκτική ημερομηνία υποβολής προτάσεων τα μέσα Σεπτεμβρίου 2020.

4. Πληροφορίες -Χρήσιμοι σύνδεσμοι

Το παρόν έγγραφο έχει ενημερωτικό χαρακτήρα και ουδεμία έννομη δέσμευση παράγει ως προς την διαδικασία και τους όρους επιλογής των EDIHs, τα οποία θα οριστούν μέσω της έκδοσης και δημοσίευσης σχετικής πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Πληροφορίες και ενημέρωση παρέχονται από:

Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης

Γενική Γραμματεία Ψηφιακής Διακυβέρνησης & Απλούστευσης Διαδικασιών

Διεύθυνση Ψηφιακής Στρατηγικής

Τμήμα Ψηφιακής Στρατηγικής

Κωνσταντακοπούλου Κωνσταντίνα

email: k.konstantakopoulou@mindigital.gr

τηλ. 210-909 8263

Σχετικά links:

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-digital-innovation-hubs-digital-europe-programme-0>

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/digital-europe-programme-proposed-eu92-billion-funding-2021-2027>

<https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/news/draft-document-dihs-digital-europe-programme-call-feedback>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A52018AR3951>